

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Набока

«27» червня 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ТА ЕСТЕТИКА
підготовки здобувачів**

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Спеціальності: 232 Соціальне забезпечення

за освітньо-професійною програмою: Соціальне забезпечення

мова навчання_українська

Слов'янськ – 2022 р.

Розробник:

Воронова Н.С., доцент, доктор педагогічних наук, професор кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Рецензенти:

Гаврілова Л.Г., завідувач кафедри теорії та методики початкової освіти, доктор педагогічних наук, професор ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Шалашна Н.М., доцент, кандидат історичних наук, доцент кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін

Протокол № 9 від 27 червня 2022 р.

Завідувач кафедри

Федь В.А.

Погоджено групою забезпечення спеціальності: 232 Соціальне забезпечення

Керівник групи забезпечення

Коношенко С.В.

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою

Державного вищого навчального закладу

«Донбаський державний педагогічний університет»

“27” червня 2022 р., протокол № 9

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 90	Рік підготовки:	
	4-й	4-й
	Семестр	
	7-й	7-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних –2 самостійної роботи здобувача –4	24 год.	4 год.
	Практичні	
	24 год.	6 год.
	Самостійна робота	
	42 год.	80 год.
	Вид контролю: залік	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Професійна етика та естетика» є:

- ✓ формування у здобувачів загальних уявлень про найважливіші етичні та естетичні категорії; донесення знання про основні етапи розвитку теорії моралі; розкриття сутності законів краси і гармонії, теорії і практики мистецько-художньої творчості; вироблення правильного розуміння сенсу і ролі моралі, а також необхідних у фаховій діяльності естетичних критеріїв та художньо-творчих методів;
- ✓ формування у здобувачів таких компетентностей та програмних результатів навчання, що визначені освітньою (освітньо-професійною) програмою підготовки здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти Спеціальності: 232 Соціальне забезпечення

**2. Матриця компетентностей, програмних результатів навчання,
результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни (обов'язкова)
«Професійна етика та естетика»**

Компетентності, які формуються з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Програмні результати навчання з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Методи навчання	Методи контролю
<p>ЗК 2 –Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 16 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 17 – Здатність застосовувати softskills-навички в практичних</p> <p>СК 13 – Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності.</p>	<p>ПРН 9 – Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців.</p> <p>ПРН 15 – Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.</p> <p>ПРН 19 – Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців ситуаціях.</p>	<p>Словесний метод (проблемні й оглядові лекції, дискусія, співбесіда);</p> <p>практичний метод (активні семінари, заняття із застосуванням комп'ютерної техніки, презентації; відеоконференції; заняття на платформі дистанційного навчання);</p> <p>інтерактивні методи навчання: круглий стіл, дискусія, метод мозкової атаки, ситуаційний аналіз;</p> <p>робота з навчально-методичною літературою (конспектування, складання реферату).</p>	<p>Усне та письмове опитування; тематична та підсумкова контрольна робота; тестування, проекти, реферати; презентації результатів виконаних завдань.</p>

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів	Кількість годин			
	Денна форма			
	усього	зокрема		
л		п	с.р.	
Розділ 1. Моральні засади професійної етики	45	12	12	21
Розділ 2. Становлення та розвиток естетики	45	12	12	21
Усього годин:	90	24	24	42

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Професійна етика: виникнення та призначення в суспільстві. Що таке етика?	2	2
2	Гуманізація професійної та корпоративної етики. Мораль як соціальний феномен	2	2
3	Корпоративна культура. Проблема походження і природи моралі	2	2
4	Сенс життя і ставлення до смерті	2	
5	Етика спілкування	2	
6	Етичні категорії: добро і зло, любов, щастя, обов'язок...	2	
7	Естетика як наука.	2	
8	Становлення естетики. Давньогрецька естетика. Естетика Відродження.	2	
9	Естетика в системі наукового знання.	2	
10	Категорії естетики	2	
11	Естетична свідомість та процес її формування	2	
12	Західноєвропейська естетика XX століття	2	
	Разом	24	6

4.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Етика як наука	2	
2	Провідні категорії моральної свідомості	2	
3	Етика спілкування в педагогічній діяльності	2	2
4	Основні етичні категорії	2	2
5	Проблеми сенсу буття людини	2	
6	Мораль і спільноти	2	
7	Специфіка естетична свідомості	2	
8	Історичний розвиток естетичних категорій	2	
9	Естетика ХХ століття: мистецька практика	2	
10	Естетика ХХ століття: теоретичні пошуки	2	
11	Естетична діяльність та її форми	2	
12	Українська естетика	24	4

4.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Естетичні та етичні категорії: любов, честь, гідність, обв'язок; пафос, гротеск, сатира.....	21	40
2	Історичний розвиток етики та естетики	21	40
	Разом	42	80

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за лекції здійснюється за такими критеріями: - присутність здобувача на лекції, складання її конспекту та активна участь у перебігу лекції.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих під час практичного заняття, здійснюється за такими критеріями: - під час опитувань – за повну й ґрунтовну відповідь на сформульоване запитання з теми заняття; - під час тестування – за правильні відповіді на запитання тесту з теми заняття; - у процесі виконання ситуаційних вправ і завдань – за запропонований правильний

алгоритм (послідовність) виконання завдання; за знання теоретичних основ проблеми.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в процесі самостійної роботи, написання поточних, проміжних контрольних робіт здійснюється за правильні відповіді на всі питання роботи.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти під час контрольного заходу здійснюється за правильні відповіді на питання.

Оцінювання рефератів та презентацій за визначеними темами здійснюється відповідно до таких критеріїв:

- за повноту та використання сучасних концепцій і джерел інформації (крім лекційного конспекту, має бути ще не менше трьох джерел інформації);
- за оформлення роботи згідно з вимогами і наявність посилань на використану літературу та джерела;
- за наявність змістовних висновків;
- за глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах.

У разі виявлення невідповідності результатів навчання окремим критеріям із тієї чи тієї форми контролю знань кількість балів, яка виставляється здобувачу, може бути знижена:

- за неповну відповідь;
- за кожна неправильну відповідь;
- за невчасне виконання завдання;
- за недостовірність поданої інформації;
- за недостатнє розкриття теми;
- за відсутність посилань на літературні джерела.

Оцінювання результатів навчання у формі семестрового заліку проводиться по закінченні вивчення навчальної дисципліни, зазвичай, на 8 останньому практичному занятті або в період до початку екзаменаційної сесії відповідно до графіка освітнього процесу.

На останньому аудиторному занятті викладач зобов'язаний оголосити здобувачам вищої освіти відкрито (у присутності групи) накопичені ними бали поточного оцінювання з навчальної дисципліни, отримані під час лекційних, практичних занять та за виконану самостійну роботу.

Залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу - без додаткового опитування) й не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти.

Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни, де формою контролю є залік, шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше ніж до початку екзаменаційної сесії.

На оцінку "зараховано" (60-100 балів) заслуговує здобувач вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних занять й за виконану самостійну роботу отримав зазначену кількість балів протягом семестру;

Оцінка "не зараховано" (0-59 балів) виставляється здобувачеві вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних занять й за виконану самостійну роботу не набрав 60 балів упродовж семестру, він має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу.

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам, із розподілом за темами (денна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	min	max	min	max	min	max
1	0,5	1	4	6		
2	0,5	1	4	6		
3	0,5	1	4	6		
4	0,5	1	4	6		
5	0,5	1	4	6		
6	0,5	1	4	6	3	8
7	0,5	1	4	6	3	8
8	0,5	1	4	6		
9	0,5	1	4	6		
10	0,5	1	4	6		
11	0,5	1	4	6		
12	0,5	1	4	6		
Разом	6	12	48	72	6	16

6. Засоби діагностики результатів навчання:

Тематичні та підсумкові контрольні роботи, стандартизовані тести, наскрізні проекти, командні проекти, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах.

7. Рекомендована література (основна)

1. Воронова Н.С. Професійна етика та естетика: навчальний посібник для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх спеціальностей. Краматорськ: "Друкарський дім", 2021. 104 с.
2. Воронова Н. С., Гаврілова Л. Г. Українська культура кінця XIX – початку XX століття: навч. посіб. для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Слов'янськ: Видавництво Б. І. Маторіна, 2019. 199 с.
3. Воронова Н. С., Гаврілова Л. Г. Українська культура кінця XIX – початку XX століття: цифровий освітній ресурс для студентів вищих педагогічних навчальних закладів [Електронний ресурс]. Систем. вимоги : CPU 2000Mhz; 1024Mb RAM; 1,5 Gb HDD: MS Windows XP, Vista (32/64), Windows 7 (32/64-bit). Режим доступу : [http:// ukr-music.paradox.dn.ua/](http://ukr-music.paradox.dn.ua/).
4. Воронова Н.С. Професійна етика та естетика (інструктивно-методичні матеріали до практичних занять): навчально-методичний посібник для підготовки здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти всіх спеціальностей. Краматорськ: "Друкарський дім", 2021. 60 с.
5. Воронова Н.С. Професійна етика та естетика (дидактичне забезпечення самостійної роботи): навчально-методичний посібник для підготовки здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти всіх спеціальностей. Краматорськ: "Друкарський дім", 2021. 54 с.

Рекомендована література (допоміжна)

1. Воронова Н. Система формування професійної компетентності майбутніх культурологів засобами цифрових технологій: монографія. Краматорськ: Друкарський дім, 2019. 448 с.
2. Воронова Н. С. Естетична культура методиста культурно-освітнього закладу (інструктивно-методичні матеріали до практичних занять): методичний посібник. Слов'янськ: ДВНЗ „Донбаський державний педагогічний університет”, 2018. 20 с.
3. Воронова Н. С. Організація навчально-виховної роботи культурно-освітнього закладу (інструктивно-методичні матеріали до практичних занять): методичний посібник. Слов'янськ: ДВНЗ „Донбаський державний педагогічний університет”, 2018. 24 с.

4. Воронова Н. С. Історія української культури (інструктивно-методичні матеріали до практичних занять): методичний посібник. Слов'янськ: ДВНЗ „Донбаський державний педагогічний університет”, 2018. 40 с.

5. Воронова Н., Гаврілова Л. Мультимедійні навчальні засоби в підготовці майбутніх культурологів: навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Слов'янськ: Видавництво Б. І. Маторіна, 2018. 103 с.

8.Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Малахов В.А. Етика : Курс лекцій : Навч. Посібник: [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://lib.oa.edu.ua/files/funds/vudavnutstvo/Etyka_Malakhov.pdf

2. Естетика : Підручник / Л.Т. Левчук, Д.Ю. Кучерюк, В.І. Панченко; За заг. ред. Л.Т. Левчук: [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Levchuk_Larysa/Estetyka.pdf?PHPSESSID=6v6tpldd4ulf3hb2qc2v2ruho3

3. Професійна етика: виникнення, призначення, функції у суспільстві: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://vindpa.vc.ukrtel.net/new_page_292.htm

4. Етика. Естетика : навч. посіб. [Електронний ресурс] / за наук. ред. Панченко В.І. - Режим доступу: https://pidruchniki.com/1811121061056/etika_ta_estetika/etika_estetika

5. Актуальні проблеми етики та їх значення для розв'язання загальнолюдських проблем: [Електронний ресурс]. http://eworks.com.ua/work/1755_Aktyalni_problemi_etiki_ta_ih_znachennya_dlya_rozvyazannya_zagalnoludskih_problemi.htm

6. Раціоналістичний напрям етики Нового часу: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://studentam.net.ua/content/view/2184/83/>

7. Савченко Б.Н., Кравченко М.В. Шляхи підвищення ефективності діяльності державних службовців (соціологічний аналіз): [Електронний ресурс]. (<http://www.nbu.gov.ua/e-journals/DUTR/2005-1/txts/SAVCHENKO.htm>)

8. Професійна етика. Юридична етика як вид професійної етики. Професійна етика державних службовців: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.franko.lviv.ua/faculty/pravo/Tema_2_jur_etyka.doc

9. Етика поведінки державного службовця: [Електронний ресурс]. <http://dnipr.kievcity.gov.ua/files/2015/8/5/etika.pdf>

9.Посилання на дистанційний курс

Викладачем розроблено дистанційний курс "ПЕЕ" на платформі дистанційного навчання ДВНЗ "ДДПУ" Moodle. Курс містить тексти лекцій, презентації до лекцій, завдання до семінарів, приклади їх виконання, тематику проєктів, модуль самостійної роботи, тестовий контроль. Із викладачем можна

зв'язатися он-лайн за допомогою ресурсу "Консультації", відповідно часу роСКладу занять та прослухати лекцію, отримати пояснення та інструкції.

На дистанційний курс перейдіть за посиланням:

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=127>

Викладач може варіювати теми програми в залежності від специфіки факультету, спеціальності та спеціалізації, також, враховуючи якість підготовки та кількість здобувачів. Програма може змінюватися у відповідності до поточних рекомендацій методичної ради ДДПУ, МОНУ.